

*Konstnärsnämnden
The Swedish Arts
Grants Committee*

Dnr KN 2018/1173

Maria skolgata 83
SE-118 53 Stockholm
Tel +46 (0)8 506 550 00
info@konstnarsnamnden.se
www.konstnarsnamnden.se

KONSTNÄRSNÄMNDENS BUDGETUNDERLAG

2019 – 2021

1. Inledning	3
2. Analyser, utredningar och andra främjandeinsatser	6
2.1 Övergripande arbete med regeringsuppdrag, kunskapsinhämtning och omvärldsbevakning	6
2.2 Samverkan med regionala och lokala aktörer för konstnärlig utveckling i hela landet.....	6
2.3 Bevakning av villkoren för det konstnärliga skapandet	8
2.4 Interkulturellt och internationellt utvecklingsarbete.....	9
3. Stipendier och bidrag inklusive internationella stöd och program	10
3.1 Långtidsstipendier	11
3.2 Bild- och formområdet inklusive Iaspis-programmet.....	11
3.3 Musikområdet inklusive Konstnärsnämndens internationella musikprogram	13
3.4 Teaterområdet inklusive internationellt utbyte.....	14
3.5 Dansområdet inklusive Konstnärsnämndens internationella dansprogram.....	15
3.6 Filmområdet inklusive internationellt utbyte	16
4. Kulturbryggan	17
5. Förvaltning	18
5.1 Förvaltning och verksamhetsstöd.....	18
5.2 Statlig ålderspension	19
5.3 Räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret.....	19
5.4 Anslagskredit på förvaltningsanslaget	19
5.5 Ackumulerad anslagsbehållning	19
6. Investeringar	20
7. Bemyndiganden.....	21
8. Sammanställning.....	22

1. INLEDNING

Konstnärsnämnden har till uppgift att genomföra regeringens konstnärspolitik. Myndigheten bidrar till att det finns förutsättningar för konstnärer verksamma i Sverige att arbeta professionellt, såväl nationellt som internationellt, var än i landet man är bosatt. Inför de kommande tre åren vill vi stärka konstnärspolitiken nationellt genom fördjupade dialoger med landets kommuner, regioner och landsting om infrastruktur för det konstnärliga skapandet. Vi vill främja utvecklingen av residensverksamhet inom alla konstområden och i hela landet. Vi vill prioritera utvecklingen av de internationella programmen och förstärka de regionala kontakterna för att nå hela landet med vårt internationella arbete.

Konstnärsnämnden har en djup kunskap om konstnärers villkor, vilket ger oss möjlighet att lyfta konstnärsperspektivet i sammanhang där frågorna annars inte självklart finns med. Dessa kunskaper utgör också grunden i arbetet med att utveckla de stipendier och bidrag som vi årligen fördelar. Dessa direktstöd till landets fria konstnärer utgör viktiga verktyg för att förbättra konstnärernas villkor.

Höjningarna av anslagen som föreslås i budgetunderlaget grundar sig på erfarenheter från bidragsgivningen och analyser av utvecklingen på konst- och konstnärssområdet.

Några viktiga utgångspunkter:

- Medianinkomsten för konstnärer jämfört med hela befolkningen har sjunkit under den senaste tioårsperioden.
- Allt färre fasta anställningar ställer konstnärerna utanför de sociala trygghetssystemen.
- Antalet konstnärer som är verksamma som enskilda näringsidkare ökar år från år, vilket ställer nya krav på utformningen av stipendier och bidrag avseende antal, omfattning och innehåll.
- En växande internationalisering ställer ökade krav på både fler och mer omfattande internationellt inriktade program och bidragsformer.
- I ökande grad är Konstnärsnämnden en förutsättning för ett självständigt och oberoende konstnärligt skapande. Långtidsstipendierna har särskilt stor betydelse och dess antal bör därför öka markant.
- Fleråriga arbetsstipendier bidrar på ett effektivt sätt till en fördjupning av konstnärskapet. Inom dans, teater och film saknas i dag medel för att täcka behoven. Här skulle en ytterligare förstärkning göra stor skillnad.
- Det är angeläget att öka samverkan med regional och kommunal nivå för att stärka landets konstnärspolitik. Konstnärsnämndens stipendier och främjande arbete, kan i samverkan med regioner och lokala aktörer, få en ökad betydelse för utvecklingen av infrastrukturen på kulturområdet och möjligheterna att verka som självständig konstnär i hela landet.

- För att öka kunskapen om och fördjupa analysen av konstnärernas situation samt arbeta effektivt med stipendie- och bidragsverksamheten, krävs ökade personella resurser, metodutveckling, analys samt utvecklade IT-system.

Konstnärsnämnden tar varje år emot en stor mängd ansökningar och tendensen är att antalet ökar för varje år. 2017 var antalet 8895 stycken. Från och med 2018 ökar bidragsanslagen vilket är mycket positivt.

Trots årets ökning av bidragsmedlen, behöver ramen för stipendier och bidrag ökas ytterligare. Stöden har under lång tid inte justerats och det finns en eftersläpning i förhållande till de behov som finns. Det är viktigt att understryka att det behövs en årlig uppräknings av anslagen. Detta för att inte det direkta stödet till konstnärerna ska urholkas, då genomförandet av den delen av myndighetens verksamhet, till viss del finansieras med sakanslaget för stipendier och bidrag.

Det stora antalet ansökningar med bifogade arbetsprover, ställer stora krav på de tekniska system som används. Såväl ärendehanteringssystem som e-tjänster, statistikverktyg och uppföljningsverktyg behöver utvecklas. Även en ny, till dagens behov anpassad, webbplats med större tillgänglighet ska tas fram.

Konstnärsnämndens förvaltningsmedel behöver stärkas för att möjliggöra den utökade verksamheten, behålla och stärka kvaliteten samt för att kunna leva upp till de krav och förväntningar som finns på en modern digital förvaltning.

Tabell 1. Verksamhetens finansiering, tkr

	2017	2018	2019	2020	2021
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Anslag som disponeras av Konstnärsnämnden					
Uo 17 5:1 ap.1	21 189	21 954	25 454	25 454	25 454
Konstnärsnämnden (Ram)					
Uo 17 5:2 ap.1	76 990	95 018	100 018	101 018	101 018
Visningsersättning samt bidrag åt bild och formkonstnärer (ram)					
Uo 17 5:2 ap.4	16 350	17 250	18 650	20 050	21 450
Långtidsstipendier (ram)					
Uo 17 5:2 ap.6	37 987	54 004	66 004	70 004	70 004
Bidrag till konstnärer inom områdena musik, teater, dans och film (ram)					
Uo 17 5:2 ap.7	25 000	29 700	31 700	33 700	35 700
Bidrag till nyskapande kultur - Kulturbryggan (ram)					
Uo 17 5:2 ap.16	3 500	2 600	2 600	2 600	2 600
Statliga ålderspensionsavgifter (ram)					
Uo 17 10:1 ap.3	4 270	4 270	4 270	4 270	4 270
Bidrag till Konstnärsnämndens filmstöd (ram)					
Summa	185 286	224 796	248 696	257 096	260 496

2. ANALYSER, UTREDNINGAR OCH ANDRA FRÄMJANDEINSATSER

2.1 ÖVERGRIPANDE ARBETE MED REGERINGSUPPDRAG, KUNSKAPSIHÄMTNING OCH OMVÄRLDSBEVAKNING

Prioritering: Kunskapsinhämtning, omvärldsbevakning och framtagande av rapporter och underlag

Beräknat medelsbehov: Anslag 5:1 tillförs 500 tkr från 2019.

För att utveckla arbetet med kunskapsinhämtning och omvärldsbevakning samt för att stärka arbetet med uppdrag i regleringsbrevet, föreslås en höjning av anslaget.

De uppdrag som finns i regleringsbrevet är viktiga delar för att främja konstnärlig utveckling och konstnärers villkor. Utöver ett omfattande arbete att möjliggöra för konstnärer att verka i hela landet ska Konstnärsnämnden bl.a. utveckla och medverka i insatser för att främja kulturella och kreativa näringar samt främja kulturens roll för yttrandefrihet och demokratisering (se p 2.5). För att särskilt utveckla uppdraget Kulturella och kreativa näringar ämnar myndigheten initiera en förstudie under året. Det finns anledning att i förstudien undersöka vilka beröringspunkter som finns med Kulturbryggans uppdrag att samverka med andra finansörer och om det i förlängningen är möjligt att kombinera dessa i ett gemensamt uppdrag.

Myndigheten har begränsade resurser att arbeta med regeringsuppdrag och utredningar och möjligheten att bidra inom de olika områdena behöver därför anpassas efter de resurser som finns. Samtidigt har Konstnärsnämnden en viktig roll och en unik kompetens när det gäller frågor om konstnärers villkor. I dag gäller det att stå upp för konstnärlig frihet och yttrandefrihet. För att kunna utveckla arbetet med dessa frågor behöver förvaltningsanslaget förstärkas.

2.2 SAMVERKAN MED REGIONALA OCH LOKALA AKTÖRER FÖR KONSTNÄRLIG UTVECKLING I HELA LANDET

Prioritering: Regional samverkan och möjliggörande för professionella konstnärer att verka i hela landet.

Beräknat medelsbehov: Anslag 5:1 tillförs 500 tkr från 2019.

Inom Samverkansmodellen efterfrågas från regionalt håll en ökad dialog och samarbete med Konstnärsnämnden. I detta ingår att stödja utvecklingen av fler nationella residens. I regleringsbrevet för 2018 har ett

tilllägg gjorts under rubriken *Samarbete för kultur till fler*:

Konstnärsnämnden ska i samarbete med andra aktörer verka för att främja möjligheten att verka som professionell konstnär i hela landet. I och med införandet av kultursamverkansmodellen har vi i samtal med regioner/landsting kunnat diskutera värdet av en nationell konstnärspolitik och hur den kan växlas upp genom konstnärspolitiska insatser på regional och lokal nivå. Ett arbete som vi anser har stor betydelse för det konstnärliga skapandet både i den fria sektorn och på institutionerna, dvs. både innanför och utanför de ekonomiska ramarna av kultursamverkansmodellen. Under åren har vi genom ett kontinuerligt arbete påverkat de regionala kulturplanerna att även omfatta de fria konstnärerna och deras villkor.

För att stärka den regionala dialogen och de regionala konstnärspolitiska insatserna, sluter Konstnärsnämnden avtal med kommuner, regioner och landsting. Vi har sedan 2014 ett avtal med Västra Götalandsregionen och slöt 2016 ett liknande avtal med Region Skåne. Avtalet med Västra Götalandsregionen har lett till en ökad dialog på flera nivåer och en resursförstärkning från regionens sida. Det har till exempel handlat om residens och gemensamt anordnade informationsmöten.

Regioner och landsting, men även kommuner efterfrågar vår kompetens gällande stöd för att skapa strukturer för att främja det konstnärliga skapandet på regionalt och lokalt plan. Det gäller även kunskap om konstnärernas internationalisering och residensverksamhet. Uppdraget och det uttalade behovet, ställer krav på ett nytt arbetssätt gentemot regionerna och de personella resurser som behövs är betydande. Vi har idag inte tillräckliga resurser för att svara upp mot de behov som finns av samverkan i landet. Vi ser dock en stor potential och möjlighet till synergieffekter för konstnärsområdet om våra insatser skulle kunna utökas.

Främja utveckling av residensverksamhet nationellt

Residensverksamhet för konstnärer inom alla konstområden har haft en kraftfull utveckling globalt under de senaste tio åren. Bilden av hur ett residens ska se ut har förskjutits och utvecklats, delvis lite olika inom olika konstområden.

Konstnärsnämnden ser att även i Sverige sker en framväxt av residens i antal och former, men det finns en fortsatt stor potential till utveckling. Residensverksamhet stödjer konstnärlig kvalitativ fördjupning, utveckling och förnyelse. Konstnärsnämnden stödjer i första hand de konstnärer som är verksamma inom den fria sektorn, men kan även genom vissa stödformer fungera som en länk mellan den fria sektorn och institutionerna. Residens behöver inte ha en internationell koppling, utan kan användas för att skapa mobilitet inom landet och vi tror att det är där

den största potentialen finns. Residensformen är ett effektivt sätt att, vid sidan av institutionerna, tillgängliggöra och möjliggöra samtida konstskapande inom alla konstformer och i hela landet.

De senaste åren har Konstnärdsnämnden arbetat aktivt för att främja utvecklingen av residensverksamhet för konstnärer inom alla konstområden nationellt och internationellt. Vi ser residens som ett viktigt konstnärspolitiskt instrument och att Konstnärdsnämnden skulle kunna ha en tydligare roll som sammanhållande aktör på statlig nivå för att stödja utvecklingen av residens i landet.

2.3 BEVAKNING AV VILLKOREN FÖR DET KONSTNÄRLIGA SKAPANDET

Prioritering: Bevakning och analys av konstnärernas ekonomiska och sociala villkor, arbetsvillkor samt stöd till konstnärer som utifrån sin konstnärliga verksamhet utsätts för hot, våld och trakasserier.

Beräknat medelsbehov: Anslag 5:1 tillförs 500 tkr från 2019.

2.3.1 Bevakning av konstnärernas ekonomiska och sociala villkor

Konstnärsguiden, som är en webbaserad guide för konstnärer i skattefrågor och trygghetssystem, har funnits i nuvarande form sedan 2008. Det finns idag ett behov av att utvärdera guiden. Behov finns också av en förstärkning för undersökningar, analys och främjande av konstnärernas förutsättningar för det konstnärliga skapandet. Dessutom behövs ett utvecklat arbete med förutsättningarna i trygghetssystemen, konstnärernas arbetsmarknad/marknad och arbetsmiljö m.m.

Konstnärdsnämnden publicerade december 2016 *Konstnärernas demografi, inkomster och sociala villkor*, en omfattande kartläggning av konstnärernas villkor som följer upp de undersökningar som gjordes 1997 och 2009. Vi utökade bevakningen genom att inkludera än fler konstnärer i populationen, 29 000, och undersökte fler variabler som bl.a. social bakgrund och flyttmönster.

De framkomna uppgifterna har visat sig vara intressanta även på regional och kommunal nivå och kan bidra till ökad kunskap om regionens ”egna” konstnärer. Möjligheten finns att genom samarbete med regioner utbyta uppgifter och göra en gemensam analys, och därmed öka vår totala kunskap om konstnärernas sociala och ekonomiska villkor. För att Konstnärdsnämnden fortsatt ska kunna hålla en hög kvalitet i kartläggningar, utredningar och rapporter, krävs att uppdrag eller delar av uppdrag görs i samverkan med andra aktörer. Myndighetens kompetens om konstnärernas villkor kan då paras med expertis inom statistik och andra kompetensområden. Ett utökat samarbete med Myndigheten för Kulturanalys eftersträvas också.

2.3.2 Konstnärernas arbetssituation

Genom våra undersökningar ser vi en förändring av konstnärernas arbetsmarknad. Antalet fasta anställningar minskar. Konstnärer ställs i högre utsträckning utanför en ordning med kollektivavtal och medföljande skydd och trygghet. Andelen med näringsverksamhet har ökat markant. 60 procent deklarerade näringsverksamhet 2014 jämfört med 44 procent 2004.

Konstnärsnämnden följer sedan länge frågor som rör konstnärernas arbetssituation inom samtliga konstområden. Genom rapporten Konstnärers arbetsmiljö har vi fått en bredare kunskap om hur konstnärernas sociala, psykosociala och fysiska arbetsmiljö och arbetssituation ser ut.

Statens konstnärspolitiska insatser bör fortsatt förhålla sig till att konstnärer utsätts för hotelser och andra trakasserier, som en direkt följd av sin konstnärliga verksamhet. Ett hårdnande offentligt debattklimat och hot är inte specifikt för just konstnärer, men konstnärer som inte är anställda vid en institution eller organisation, står oftast utan de nätverk och den omsorg som annars finns reglerad inom svensk arbetsmarknad.

Myndigheten behöver stärka informationen och stödet till konstnärer, som bl.a. genom en förändrad arbetsmarknad, får ett allt större eget ansvar att ordna ett personligt skydd. De konstnärer som råkar ut för arbetsmiljöproblem, eller utsätts för hot, hat eller trakasserier, behöver stöd från oss eller av andra i samråd med oss. Under våren 2018 lanserar Konstnärsnämnden en webbaserad vägledning och myndigheten behöver tillföras resurser för att kunna fortsätta och utveckla det arbetet.

2.4 INTERKULTURELLT OCH INTERNATIONELLT UTVECKLINGSARBETE

Prioritering: Utveckling av myndighetens internationella arbete

Beräknat medelsbehov: Anslag 5:1 tillförs 500 tkr från 2019.

Konstnärsnämnden ska i internationella sammanhang främja kulturens roll för yttrandefrihet och demokratisering. Inom ramen för myndighetens uppdrag ska vi verka för synergier mellan kulturpolitiska och biståndspolitiska insatser. Myndigheten återrapporterar om målpuppfyllelsen av FN:s Agenda 2030, som också inkluderar Politik för global utveckling, PGU. Vi har inom ramen för den ordinarie verksamheten bidragit till utbytet med konstnärer till och från PGU-länder. Under perioden 2013-2017 skedde drygt 700 kulturutbyten.

Konstnärsnämnden ser en stor utvecklingspotential i ett konstruktivt arbete för att stärka utbyte mellan konstnärer verksamma i Sverige och konstnärer i utvecklingsländer och länder med begränsad yttrandefrihet och begränsad konstnärlig frihet. I regeringens nya policyramverk för utvecklingssamarbete framhålls att ”demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet kan främjas genom stöd till kultur och kulturlivets aktörer.” (Skr. 2016/17:60, s 19). Det framhålls även i Utrikesdepartementets Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete avseende arbetet med de mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer 2018-2022 (UD2017/20491/FMR). Konstnärsnämnden har omfattande nätverk efter att ha arbetat med internationellt utbyte för konstnärer under mer än 30 år. Bilden av länder där konstnärer förföljs, yttrandefriheten och den konstnärliga friheten begränsas, blir tydlig i den nära kontakten med konstnärer. Vi kan med relativt små medel skapa utbyten som stärker konstnärer som i sina hemländer lever under stort tryck.

Vi vill under perioden genomföra pilotprojekt i samverkan med andra myndigheter och civila organisationer, för att stärka förutsättningarna för konstnärligt skapande och konstnärspolitiska strukturer i utvecklingsländer. Konstnärsnämnden anser att arbetet med att främja demokratisering och yttrandefrihet genom synergier med biståndspolitiken bör stärkas och fokuseras. Myndigheten har hittills enbart arbetat med uppdraget inom sin ordinarie stipendie- och främjandeverksamhet. För att arbetet ska utvecklas behöver mer resurser tillföras.

3. STIPENDIER OCH BIDRAG INKLUSIVE INTERNATIONELLA STÖD OCH PROGRAM

Konstnärsnämnden tog under 2017 emot sammanlagt 8 895 nya ansökningar om stipendier och bidrag (inklusive Kulturbryggan). Totalt beviljades 1 634 ansökningar. Det stora söktrycket gör att ökningsförslås på direktstöd i form av stipendier och bidrag för konstnärer inom alla konstområden.

Den tidigare nämnda rapporten *Konstnärernas demografi, inkomster och sociala villkor* (2016) visar att medianvärdet för konstnärernas inkomster på tio år har ökat från 183 000 kronor till 217 800 kr. Inkomstökningen som landar på bara 4 procent kan jämföras med motsvarande ökning för hela befolkningen som var 18 procent. Medianinkomsten för konstnärer låg år 2014 på 75 procent av den för hela befolkningen, medan den tio år tidigare utgjorde 85 procent. Skillnaden har således ökat och visar på behovet av fortsatt och utökat stöd till konstnärerna.

Inför 2018 har Konstnärsnämnden beviljats utökade medel. Dessa kommer att användas för att förstärka de internationella programmen inom bild och form, musik och dans samt för att förstärka bidragsgivningen inom samtliga konstområden. Dock krävs ytterligare förstärkningar för att möta

ett fortsatt stort behov av konstnärsstipendier inom alla konstområden samt för att utveckla internationella program även inom teater och film.

3.1 LÅNGTIDSSTIPENDIER

Prioritering: Ökat antal långtidsstipendier

Beräknat medelsbehov: Anslag 5:2, ap.4 tillförs 1 400 tkr per år under perioden 2019-2021.

Långtidsstipendier är viktiga för konstnärer framförallt då det på flera konstområden saknas fasta anställningar. Stipendiet främjar utvecklingen av konstnärens eget konstnärskap, främjar konstnärlig utveckling i stort och ses som ett erkännande. 2018 disponerar Konstnärsnämnden 101 och Sveriges författarfond 25 av stipendierna (totalt 126).

Idag tillförs nya långtidsstipendier i takt med att inkomstgarantierna minskar. Det finns dock ett behov av en utvidgning och en snabbare ökning av antalet stipendier. Vi föreslår därför att anslaget förstärks så att antalet långtidsstipendier kan öka med 10 per år under perioden 2019-2021, utöver de som överförs då antalet inkomstgarantier minskar.

3.2 BILD- OCH FORMOMRÅDET INKLUSIVE IASPIS-PROGRAMMET

Prioritering: Ökat stöd inom fler genrer och stärkt internationalisering

Beräknat medelsbehov: Anslag 5:2, ap.1 tillförs 5 000 tkr år 2019 och ytterligare 1 000 tkr år 2020.

Konstnärsnämndens stipendie- och bidragsgivning utgör, till stora delar, det statliga stöd som finns för enskilda konstnärer inom bild- och formområdet. De statliga medel som tillförs området via institutioner och genom stöd från Kulturrådet träffar i mycket liten grad de enskilda konstnärerna. På bild- och formområdet finns endast ett fåtal anställningar.

Antalet ansökningar om stipendier och bidrag inom konstområdet, låg 2017 på drygt 4 400 och bifallsgraden låg på 14 procent, vilket var långt under bifallsgraden inom övriga konstområden.

För att kunna svara mot behoven inom ett konstområde med sedan tidigare stora dokumenterade behov, som dessutom präglas av allt större mångfald, är det av stor vikt att inte anslaget urholkas.

Konsthantverkare, formgivare och arkitekter spelar en avgörande roll för gestaltningen av människors livsmiljö och det finns en stark efterfrågan på deras insatser. De medel som Konstnärsnämnden fördelar blir allt

viktigare för många formkonstnärers möjlighet till fortsatt verksamhet och utveckling.

Konstnärsnämnden fick under 2018 en större ökning av visningsersättningen som bland annat används till ökade bidrag till konstnärerna. För att kunna bredda och öka mångfalden och stärka nya konstuttryck bör det direkta stödet till bild- och formkonstnärer i form av stipendier och bidrag öka ytterligare.

Internationellt – Iaspisprogrammet

Den föreslagna förstärkningen syftar till att utöka den internationella verksamheten i hela landet samt att främja och höja kvaliteten på utbytet mellan svenska och utländska bild- och formkonstnärer. Målet är att skapa en sammanhållen internationell programverksamhet inom bild- och formområdet.

En del i arbetet från Konstnärsnämndens sida är att bidra med kompetens och arbetsmetoder. Det nya arbetssättet med fler projekt i samverkan möts av ett starkt gensvar från olika delar av landet och ökar engagemanget från lokala och regionala parter att delta med finansiering och andra typer av konstnärspolitiska insatser. Konstnärsnämndens samverkan i projekt medför ökad internationell medverkan och ökat kunskapsutbyte, fungerar som en finansiell hävstång och förebild, till nytta för bild- och formkonstnärers egna initiativ i hela landet. En viktig vinst är också att olika typer av internationella och nationella nätverk kring de professionella konstnärerna utvecklas och stärks.

Fokus är att utöka antalet samverkansprojekt för att främja nya residensinitiativ i regionerna, fler internationella publika projekt, och mer effektiva och högkvalitativa former för att främja bild- och formkonstnärers internationalisering oavsett var man bor i landet. Samverkan kan avse projekt som initieras av konstområdet självt i kombination med större nationella samarbeten, vilka bidrar till att föra in en internationell diskurs och nya idéer till konstscenen i Sverige. Särskilt inom formområdet finns behov av nya och utökade insatser.

Med myndighetens dynamiska förändringsarbete och en växande verksamhet, behöver det internationella arbetet hållas samman för att bli långsiktigt hållbart. Därmed finns behov av att under perioden förstärka personalresurserna för att bidra till den innehållsmässiga utvecklingen inom bild- och form.

Det är viktigt att understryka att det behövs en årlig uppräknings av anslaget för att inte det direkta stödet till konstnärerna ska urholkas. För Iaspisprogrammets del beror det på att en stor del av de löpande kostnaderna inom programmet är fasta kostnader i form av t.ex. hyror och resor.

3.3 MUSIKOMRÅDET INKLUSIVE KONSTNÄRSNÄMNDENS INTERNATIONELLA MUSIKPROGRAM

Prioritering: Ökat stöd inom fler genrer samt utveckling av internationella musikprogrammet

Beräknat medelsbehov: Anslag 5:2, ap.6 tillförs 4 000 tkr från 2019.

Antalet utövare inom musikområdet är mycket stort, liksom antalet konstuttryck inom området. Behovet av stipendier och bidrag ökar i och med att stödet till olika musikaliska uttryck (genrer) vidgas. Under 2018 kommer en breddning att ske genom de nya medel som myndigheten beviljades, men en ytterligare förstärkning behövs av anslaget.

En del musikaliska konstuttryck finns i princip enbart inom den fria sektorn och är därför svagt finansierade, medan andra områden i huvudsak har en privat sektor som arrangörer, vilket gör ekonomiska konjunktursvängningar särskilt kännbara.

Trots att musikområdet som bransch omsätter stora belopp är möjligheterna för den enskilde konstnären att försörja sig på sin musik ofta begränsade. Ersättningsnivåerna till utövarna har sedan decennier stagnerat.

Projektbidrag på musikområdet har stor betydelse för experiment och konstnärlig fördjupning och skapar möjligheter för konstnärer att starta verksamhet på eget initiativ. Arbetsstipendierna i sin tur, ger konstnärer tid att fördjupa sig inom sitt område och utveckla sitt konstnärskap.

Internationellt – musik

Konstnärsnämndens internationella musikprogram kan, genom budgetförstärkning 2018, utvecklas i syfte att nå en ökad internationalisering. Rollen som förmedlare av kunskap och nätverk i och utanför Sverige är en viktig del och programmet tillförs ökade personalresurser. Målet är att programmet inte enbart ska omfatta komponister, utan utökas till att omfatta hela musikområdet, och till konstnärer inom alla musikaliska konstuttryck. Målet är också att samverkan med aktörer i hela landet ska öka och att fler internationella residens kan etableras.

Konstnärsnämnden lyfter behovet av ökade stipendier och bidrag inom musikområdet bland annat för att kunna utvidga stödet till fler musikaliska uttryck (genrer) och stärka det internationella programmet.

3.4 TEATEROMRÅDET INKLUSIVE INTERNATIONELLT UTBYTE

Prioritering: Öka antalet fleråriga arbetsstipendier, öka stödet till internationellt kulturutbyte samt arbeta för att utveckla ett internationellt program.

Beräknat medelsbehov: Anslag 5:2, ap.6 tillförs 2 000 tkr år 2019 och ytterligare 2 000 tkr år 2020.

Arbetsmarknaden inom teaterområdet har genomgått en stor förändring då fasta tjänster till stor del försvunnit och ersatts av projektanställningar och en ökad frilansmarknad. Till teaterområdet räknas även cirkusartister, performanceartister, mimare, scenografer, ljusdesigners, dramaturger, kostymtecknare med flera.

Ett förstärkt stöd till de enskilda utövarna inom teaterområdet är ett effektivt verktyg för att behålla och utveckla kompetenser inom ett konstområde med krympande möjligheter till längre anställning.

Det statliga stödet genom stipendier och bidrag till enskilda konstnärer inom teaterområdet är idag betydligt mindre än inom övriga konstområden. Behovet av ökat stöd till området är fortsatt stort.

Arbetsgruppen för teater-, dans- och filmkonstnärer har under de senaste åren valt att inte fördela två- eller femåriga arbetsstipendier då den totala omfattningen av medel i förhållande till behoven inte kunnat mötas.

Fleråriga arbetsstipendier har visat sig vara särskilt viktiga för att möjliggöra en fördjupning av konstnärskapet.

Internationellt – teater

Intresset från enskilda konstnärer inom teaterområdet att söka sig utanför landets gränser för att samarbeta och samverka i internationella sammanhang ökar. Den samtida cirkusen i Sverige utvecklas starkt och är en konstform där man traditionellt arbetar internationellt. Kulturrådets kartläggning av cirkusen i Sverige (2017) visar på ett stort behov av att stärka arbetsmöjligheter och strukturer i landet, för att behålla de välutbildade cirkusartister från hela världen som utbildas på Dans- och cirkushögskolan.

Talteaterområdet är fortfarande ett konstområde med en låg grad av internationalisering från Sveriges sida. Konstnärsnämnden ser ett värde i att kunna utveckla ett internationellt program inom teater med residens och främjandeverksamhet, där även cirkusens behov skulle kunna rymmas. Med ett ökat anslag kan myndigheten påbörja det arbetet.

3.5 DANSOMRÅDET INKLUSIVE KONSTNÄRSNÄMNDENS INTERNATIONELLA DANSPROGRAM

Prioritering: Öka antalet fleråriga arbetsstipendier och utveckla det internationella dansprogrammet

Beräknat medelsbehov: Anslag 5:2, ap.6 tillförs 3 000 tkr från 2019.

Dansområdet präglas av stor rörlighet då danskonstnärer rör sig mellan olika uppdragsgivare och projekt, men även mellan olika länder. Internationaliseringen är stark.

Danskonstnärernas möjligheter till mer långvariga anställningar är begränsade. Det finns få institutioner inom dansen samtidigt som en kommersiell marknad saknas. Det är ett område som är starkt beroende av att det finns en fungerande infrastruktur som garanteras av det offentliga.

Den fria danssektorn behöver stärkas för att kunna främja produktion, arbetsvillkor och konstnärlig utveckling för såväl enskilda danskonstnärer som grupper. Projektmedel och stipendier är av avgörande betydelse.

Fleråriga arbetsstipendier är särskilt viktiga för att möjliggöra en fördjupning av konstnärskapet. Vilket tidigare nämnts har arbetsgruppen för teater-, dans- och filmkonstnärer under de senaste åren valt att inte fördela två- eller femåriga arbetsstipendier då den totala omfattningen av medel i förhållande till behoven inte kunnat mötas.

Längre stipendier och då speciellt de tioåriga långtidsstipendierna ges framförallt till koreografer. Dessa stipendier är av mycket stor vikt för området, där ett mindre antal koreografer utgör navet för en större del av svensk dansproduktion.

Residens är ett viktigt format för att nå nationell spridning av konstnärlig produktion inom dansen.

Internationellt –dans

Konstnärsnämndens internationella dansprogram har under 2018 förstärkts. Behovet av och viljan att arbeta med utländska danskonstnärer i regionerna är stort och myndighetens roll kan utvecklas för att stärka det regionala och lokala engagemanget. Vi föreslår en ytterligare ökning av resurserna för att i samarbete med regionala och lokala parter bygga ut de nationella residensprogram som redan finns i Göteborg och Malmö, i syfte att stärka en nationell infrastruktur inom området. Även i andra delar av landet bör insatser för en stärkt infrastruktur göras.

Behovet av information och nätverksbyggande både internationellt och nationellt inom dansområdet är stort. För att utveckla detta arbete ytterligare krävs framförallt utökade personella resurser.

Behov finns också av ökat direkt och indirekt stöd, så att fler danskonstnärer får möjligheter att möta internationella experter och medverka i mässprojekt som stärker deras eget konstnärskap. Expertbesöken är resurskrävande, men har visat sig vara ett långsiktigt effektivt sätt att förmedla internationella kontakter som ger enskilda konstnärer tillgång till nätverk och i förlängningen internationella samarbeten och uppdrag.

För att kunna fullfölja utbyggnaden av det internationella dansprogrammet med fler utlandsvistelser och residensverksamhet, information om svensk dans samt internationella samverkansprojekt behövs ytterligare förstärkning inom området.

3.6 FILMOMRÅDET INKLUSIVE INTERNATIONELLT UTBYTE

Prioritering: Öka antal fleråriga arbetsstipendier samt utvecklandet av ett internationellt program inom film

Beräknat medelsbehov: Anslag 5:2, ap.6 tillförs 3 000 tkr år 2019 och ytterligare 2 000 tkr år 2020.

Det särskilda filmstödet fördelas som projektbidrag till kortfilm, dokumentärfilm och animation. Filmer inom dessa kategorier har varit konstnärligt framgångsrika under senare år och blivit uppmärksammade också i internationella sammanhang. En stor del av de filmer som fått stöd har blivit inbjudna att visas vid en rad olika festivaler utomlands och har i flera fall tilldelats priser.

Processen för dokumentär- och animerad film är ofta flera år. Konstnärsnämndens bidrag fungerar som en viktig stödfunktion för genomförandet, särskilt vid uppstarten av ett filmprojekt och vid färdigställandet av en film.

Behovet av kortare och längre arbetsstipendier är stort. Fleråriga arbetsstipendier har också inom filmområdet visat sig vara särskilt viktiga för att möjliggöra en fördjupning av konstnärskapet. Arbetsgruppen för teater-, dans- och filmkonstnärer har under de senaste åren valt att inte fördela två- eller femåriga arbetsstipendier då den totala omfattningen av medel i förhållande till behoven inte kunnat mötas.

Internationellt – film

I takt med att intresset för svensk film växer i utlandet ökar antalet ansökningar om egeninitierade arbetsvistelser och vistelser vid filmfestivaler. Filmområdet har förhållandevis lite medel att fördela och tillskotten om 2,5 mnkr 2018 går framförallt till arbetsstipendier och projektbidrag. Det är därför svårt att prioritera om medel från nationellt stöd till förmån för internationellt utbyte.

Konstnärsnämnden bedömer att ett internationellt filmprogram bör utvecklas i syfte att möjliggöra internationaliserade arbetsvistelser och samverkan med filmskapare internationellt. Särskilt inom dokumentär-, kort- och animerad film, där den konstnärliga processen står i fokus, behövs influenser utifrån och möjlighet till arbetsvistelser.

4. KULTURBRYGGAN

Prioritering: Utveckla arbetet riktat mot hela landet genom ökad regional närvaro och samverkan.

Beräknat medelsbehov: Anslag 5:2, ap.7 tillförs 2 000 tkr 2019 och ytterligare 2 000 tkr år 2020 respektive 2021.

Kulturbyggan har inlett en långsiktig förändringsprocess som kommer att intensifieras under de närmaste åren. Det övergripande syftet är att fortsätta öka måluppfyllelsen gentemot uppdraget att främja förnyelse och utveckling inom kulturområdet i hela landet. En del i detta arbete är att öka förutsättningarna för att ändamålsenliga projekt ska kunna realiseras genom att ge dessa substantiell finansiering.

Den geografiska spridningen inom bidragsgivningen är god, men antalet bidragsmottagare utanför storstadsregionerna behöver bli fler. Med Kulturbyggans nya strukturbidrag vill vi understödja initiativ som förnyar, förbättrar och utvecklar förutsättningarna för konstnärer att verka utanför storstadsregionerna. En långsiktig målsättning är att dessa kreativa miljöer och plattformar på sikt ska resultera i fler ansökningar från hela landet till Kulturbyggans ordinarie projektbidrag.

För att nå ut till fler potentiella bidragsmottagare i hela landet krävs en strategisk och riktad kommunikation. Genom mångtaliga samarbeten med regioner under kommittéperioden, vet vi värdet av att möta människor på deras hemmaplan. Samtidigt behövs det nya kanaler – kanaler som når individer som det offentliga vanligtvis inte når.

5. FÖRVALTNING

5.1 FÖRVALTNING OCH VERKSAMHETSSTÖD

Prioritering: Intern organisationsutveckling för en effektiv och hållbar verksamhet.

Beräknat medelsbehov: Anslag 5:1 tillförs 1 500 tkr från 2019.

För att skapa stabilitet och långsiktighet i verksamheten samt för att kunna öka fokus på digitaliseringsfrågorna behövs ett förstärkt förvaltningsanslag. Anslaget används till att finansiera kostnader knutna till personal, lokaler och övrig drift av verksamheten. Verksamhet som är knuten till regeringsuppdrag, analys och utredning, finansieras i sin helhet via förvaltningsanslaget (se avsnitt 2). Finansiella kostnader och avskrivningar finansieras också via förvaltningsanslaget.

Enligt myndighetens regleringsbrev finns möjlighet att använda bidragsanslaget avseende visningsersättning samt bidrag till bild- och formkonstnärer, anslaget inom områdena musik, teater, dans och film och anslaget till nyskapande kultur – Kulturbryggan, för att täcka verksamhetskostnader inom respektive område. Från och med 2018 ökar bidragsanslagen med drygt 38 miljoner kronor. De höjda anslagen innebär per automatik att omfattningen av verksamheten ökar. Inom myndigheten pågår ett arbete för att analysera vilka prioriteringar som ska göras och vilka resurser som behövs för att klara myndighetens utökade uppdrag. En prioritering som kommer att göras är en förstärkning av personalen som arbetar med stipendier och bidrag, inkl. de internationella programmen. Rekryteringen av ny personal påbörjas under våren 2018.

Viktigt att notera är att förvaltningsanslaget inte har höjts för att hantera det större uppdraget. Vi kommer därför från och med 2018 att öka användningen av sakmedel för att täcka kostnader knutna till stipendie- och bidragsverksamheten samt till de internationella programmen. De kostnader som tydligt är knutna till bidragsverksamheten kommer i ökad grad också att finansieras via sakanslagen. Det gäller t.ex. arvoden och övriga kostnader knutna till ledamöterna i arbetsgrupperna. Den ökade användningen av sakmedel för förvaltning kan komma att ske stegvis allt eftersom verksamheten utvecklas och rekryteringen av personal blir klar. Myndigheten ser dock behov av ett förstärkt förvaltningsanslag för att inte mer medel från anslag 5:2 ska behöva användas för verksamhetskostnader.

Organisationen har vuxit under de senaste åren för att möta verksamhetens behov och ökade omfattning. Något som också Statskontoret konstaterade i myndighetsanalysen som lämnades i februari 2017. Statskontoret noterar att trots relativt få anställda är organisationen komplex med många besluts- och beredningsorgan. Statskontorets slutsatser ligger väl i linje

med de prioriteringar som myndigheten bedömer behöver göras. Vi är just nu inne i ett förändringsarbete som bl.a. syftar till att stärka den interna styrningen och kontrollen, utveckla processer och rutiner samt förändra arbetssätt inom myndigheten. Syftet är att ännu tydligare arbeta mot gemensamma mål, trots komplexiteten i verksamheten. En viktig förutsättning är att det finns resurser för att säkerställa att myndigheten fungerar väl. Ett centralt område är IT-utveckling och digitalisering, som för en liten myndighet relativt sett är mycket resurskrävande. Systemstödet för bidragshanteringen behöver utvecklas kontinuerligt av myndigheten för att svara mot de behov som finns i verksamheten. Systemet behöver också utvecklas ytterligare för att vara ett stöd för Kulturbryggans bidragshantering. Investerings- och utvecklingskostnaderna är därför omfattande i relation till myndighetens förvaltningsbudget. Under 2018 kommer en ny tjänst inom IT-området att tillsättas och ett samlat grepp kommer att tas om utveckling och systemstöd för verksamheten. Under året kommer myndighetens strategiska kommunikationsarbete att utvecklas, med syftet att öka vår synlighet i hela landet och öka samverkan med regioner såväl som andra aktörer. För finansiering av myndighetens utökade förvaltningsorganisation och möjlighet att öka fokus på digitaliseringsfrågorna behövs en förstärkning på förvaltningsanslaget.

5.2 STATLIG ÅLDERSPENSION

Historiskt har Konstnärdsnämndens betalning av statlig ålderspensionsavgift (STÅP) varit mellan 3 och 4 mnkr. 2017 kommer Konstnärdsnämnden betala 2,6 mnkr i statlig ålderspensionsavgift. Denna nivå är sannolikt relevant även för 2019 och åren som kommer därefter.

5.3 RÄNTEKONTO MED KREDIT I RIKSGÄLDSKONTORET

Konstnärdsnämndens kredit på räntekonto för år 2018 är 2 200 tkr vilket motsvarar 10,0 procent av tilldelat förvaltningsanslag. En räntekontokredit på 2 200 tkr borde räcka även 2019.

5.4 ANSLAGSKREDIT PÅ FÖRVALTNINGSANSLAGET

Konstnärdsnämnden disponerar för år 2018 en anslagskredit på 658 tkr (3 procent av förvaltningsanslaget). En kredit på 3 procent bör räcka även den kommande treårsperioden. Konstnärdsnämnden har den senaste femårsperioden inte behövt använda anslagskrediten.

5.5 ACKUMULERAD ANSLAGSBEHÅLLNING

Konstnärdsnämnden har på förvaltningsanslaget (17.5.1 ap.1) en utgående anslagsbehållning på 903 tkr. Av detta får myndigheten 2018 disponera

3 procent av anslagsnivån för 2017 (21 489 tkr), vilket är 645 tkr. Övriga anslagsposter får 2018 inte disponera någon anslagsbehållning från 2017. Resterande anslagsposter har för 2017 ett utfall som är lika med eller nästan lika med tilldelade medel.

6. INVESTERINGAR

Tabell 2. Investeringar i anläggningstillgångar. Belopp i tkr.

	2018	2019	2020	2021
	Prognos	Förslag	Förslag	Förslag
IB lån i Riksgäldskontoret	1 730	2 900	5 400	5 500
Beräknad nyupplåning	2 000	3 500	1 300	1 000
Beräknad amortering	830	1 000	1 200	1 200
UB lån i Riksgälden	2 900	5 400	5 500	5 300
Beslutat/Föreslagen låneram	4 500	5 500	5 500	5 500
Beräknad ränteutgift	0	0	50	50
Ränteantagande för nyupplåning	0 %	0 %	1 %	1 %
Finansiering räntor o amorteringar				
17 5:1 ap.l.				
Konstnärsnämnden	830	1 000	1 250	1 250

Konstnärsnämndens låneram i Riksgälden uppgår till 4 500 tkr. I ursprungligt regleringsbrev för 2018 är den 5 500 tkr men efter det har vi accepterat att tillfälligt minska låneramen för att finansiera annan myndighets behov av höjd låneram. Anskaffandet/utvecklingen av ett nytt ärendehanteringssystem påbörjades under 2010. Utvecklingsbehovet av ärendehanteringssystemet kvarstår under hela perioden för budgetunderlaget. En ny webbplats kommer också att utvecklas. På grund av ökat antal anställda kommer det finnas behov av komplettering av möbler och utrustning. Eventuellt kan det även bli aktuellt med en ombyggnation av myndighetens lokaler.

Myndigheten bedömer att investeringsramen från och med 2019 åter behöver höjas tillbaka till 5 500 tkr.

7. BEMYNDIGANDEN

Konstnärsnämnden har för budgetåret 2018 erhållit bemyndiganden för de åtaganden som avser långtidsstipendier (som mest tio år), femåriga och tvååriga arbetsstipendier samt pensionsbidrag. I myndighetens bemyndiganden ingår även de långtidsstipendier som fördelas av Sveriges Författarfond. Begäran om bemyndiganden nedan är utifrån de i detta dokument äskade anslagsnivåerna för Konstnärsnämnden. Vid oförändrad anslagsnivå fortsätter behovet av bemyndiganderam att vara 196 000 tkr.

Tabell 3. Begäran om bemyndiganden vid utökad verksamhet, tkr.

	År 2017	År 2018	År 2019	År 2020	År 2021
	utfall	prognos	prognos	prognos	prognos
Ingående åtaganden	96 750	150 188	196 000	210 000	225 000
Nya åtaganden	77 172	85 608	59 000	65 000	70 000
Infriade åtaganden	23 734	39 796	45 000	50 000	55 000
Utestående åtaganden vid året slut	150 188	196 000	210 000	225 000	240 000
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	160 000	196 000	210 000	225 000	240 000

Anm. Tabellen gäller Konstnärsnämndens anslag 17 5:2 ap 1, 4 och 6.

Den i detta budgetunderlag ingående begäran om utökningar av fleråriga stipendier leder till behov av höjda bemyndiganderamar. Ett beslut om ett tioårigt långtidsstipendium under ett år leder till en betalning på ca 137 tkr det året samt ett utestående åtagande vid årets slut på ca 1,2 mnkr som behöver täckas i bemyndiganderamen.

8. SAMMANSTÄLLNING

Tabell 4 (tkr) Sammanställning av beräknat medelsbehov i relation till 2018 års anslagsnivå

	2019	2020	2021	Budgetpost
2 Analyser, utredningar och andra främjandeinsatser				
2.1 Övergripande arbete med regeringsuppdrag	500	500	500	anslag 5:1
2.2 Samverkan med regionala och lokala aktörer	500	500	500	anslag 5:1
2.3 Bevakning av villkoren för det konstnärliga skapandet	500	500	500	anslag 5:1
2.4 Interkulturellt och internationellt utvecklingsarbete	500	500	500	anslag 5:1
Totalt	2 000	2 000	2 000	
3 Stipendier och bidrag inklusive internationella stöd och program				
3.1 Långtidsstipendier	1 400	2 800	4 200	anslag 5:2, ap.4
3.2 Bild- och formområdet inklusive Iaspis	5 000	6 000	6 000	anslag 5:2, ap.1
3.3 Musikområdet inkl. internationella musikprogrammet	4 000	4 000	4 000	anslag 5:2, ap.6
3.4 Teaterområdet inkl. internationellt utbyte	2 000	4 000	4 000	anslag 5:2, ap.6
3.5 Dansområdet inkl. internationella dansprogrammet	3 000	3 000	3 000	anslag 5:2, ap.6
3.6 Filmområdet inkl. internationellt utbyte	3 000	5 000	5 000	anslag 5:2, ap.6
Totalt	18 400	24 800	26 200	
4 Kulturbryggan	2 000	4 000	6 000	anslag 5:2, ap.7
5 Förvaltning	1 500	1 500	1 500	anslag 5:1

